

Romuald Schild, Halina Królik, Maria Marczak

Polany, pow. Szydłowiec. Kolonie I i II

Informator Archeologiczny : badania 5, 17-18

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dwa szurfy na stanowisku Polany Kolonie II dostarczyły bardzo bogatych materiałów krzemiennych pochodzących głównie z lejków krasowych. Materiały te są głównie związane z wielkimi pracowniami tzw. obustronnych noży o naturalnych tyłoch. Liczne rdzenie oraz materiały odpadkowe towarzyszą półwytworom i skończonym okazom wspomnianych noży. Ponadto występują tu różnorodne formy rozłupców, dwuregasy, nieliczne prądniki i pięściaki. Stwierdzono niewielkie lecz raczej pewne domieszki okazów o charakterze górnopaleolitycznym.

Materiały z Polan Kolonii II zdają się nawiązywać w swej głównej części do jednostek taksonomicznych środkowego paleolitu mających w swym składzie symetryczne obustronne nożowate formy tyłowe. Uważa się, że są one związane z tradycją mikroczą Europey środkowej.¹

POLANY II, pow. Szydłowiec

Zakład Epoki Kamienia Instytutu
Historii Kultury Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadziła dr Maria Chmielewska oraz
mgr Jadwiga Mościbredzka i mgr Jacek Lech.
Finansował IHM PAN.² Pierwszy sezon badań.³
Stanowisko kopalniane i pracowniane z okresu
paleolitu.

Stanowisko położone jest około 1400 m na S od zabudowań wsi Polany, na łagodnym, uprawianym stoku suchej dolinki, łączącej się na wschód od stanowiska z zaterfioną doliną Modrzejowicy. Badania są kontynuacją rozpoczętych w 1968 r. przez Zakład Epoki Kamienia badań nad problematyką stanowisk paleolitycznych związanych z miejscami wydobywania ozekoladowego surowca krzemienno-żelaznego w północnym rejonie Gór Świętokrzyskich.⁴

Obszar stanowiska wynosi około 2500 m². Celem wstępnego rozpoznania jego charakteru i ewentualnej stratygrafii, założono w jego środkowej części szurf świadoczy o rozmiarach 2 m x 10 m. Odsłonięto w nim 2 skupienia wyrobów krzemiennych i szereg okazów leżących poza ich obrębem. Szurf zgłębiono do 120 cm, aż do stropowej części gliny krasowej. Stwierdzono, że materiały krzemienne spoczywały w piaskzystej glinie i piaskach wypełniających lejowate zagłębienia, powstałe wskutek odnawiania się starych lejków krasowych. Wskazuje to na wtórność słoza zabytków.⁵

W materiale krzemienno-żelaznym /około 4000 okazów/ wydobytym w szurfie 1, występują bardzo liczne odłupki z wstępnej zaprawy, półwytwor-